

Mother *(Land)*

Anne Arndt
Sigurrós Björnsdóttir
Emilia Chinwe Brys
Lou Cocody-Valentino
Doris Kolpa
Telma Lemarchand
Denys Shantar
Seppe Vancraywinkel
Joppe Venema
Theresa Weber

EN
NL

Currents #9

Theresa Weber	
	Seppe Vancraywinkel
	Sigurrós Björnsdóttir
Anne Arndt	
	Doris Kolpa
Telma Lemarchand	Lou Cocody-Valentino
	Denys Shantar
Joppe Venema	Sigurrós Björnsdóttir
	Emilia Chinwe Brys

Voorwoord

*Adinda Van Geystelen en
Valentijn Byranch*

We zijn al toe aan de negende editie van *Currents*, een begeleidingstraject van Marres en Z33 voor beloftevolle curatoren en recent afgestudeerde kunstenaars aan kunstopleidingen in Vlaanderen, Brussel, Zuid-Nederland en Noordrijn-Westfalen. Negen edities, en toch voelt het telkens als een eerste keer. Dat blijkt net de kracht van dit traject: *Currents* is als een goed basisrecept, een klassieker, waarmee elke kok toch nog vernieuwend kan zijn. Daardoor blijft het fris, scherp en verwonderend. Vanuit die optiek bezochten de nieuwe curatoren Lieneke Hulshof en Fenne Saedt maar liefst veertien afstudeertentoonstellingen aan kunsthogescholen en zagen ze het werk van meer dan 600 kunstenaars. In hun selectie kunstwerken staat de fysieke kwaliteit voorop: na een lange periode van fysiek gemis, moet deze groepstentoonstelling bruisen. Ze hoort bont, tactiel en tastbaar zijn. Een lichamelijke tentoonstelling die onmogelijk digitaal te ervaren is.

De tien geselecteerde kunstenaars zijn afkomstig uit diverse landen en vertrokken dus vanuit verschillende referentiekaders, achtergronden en culturen. Toch vonden de curatoren raakvlakken tussen hun kunstwerken. Ze kozen voor werken die teruggrijpen naar een basis, een fundament. Ze kozen voor werken die teruggrijpen naar de fundamenteën van de persoonlijke identiteit van de kunstenaars.

Currents #9: Mother(Land) wil in de eerste plaats een leerrijke praktijkervaring zijn. Want het is (nog steeds) een veelgehoorde verzuchting bij jonge kunstenaars: in hun opleidingen is er te weinig aandacht voor wat het professionele leven als kunstenaar inhoudt. Daarom willen we hen net niet behandelen als 'jonge net afgestudeerden', maar als professionele kunstenaars. We luisteren naar hun noden en verwachtingen, want ook wij kunnen nog veel van hen leren. Op maat daarvan zetten Z33 en Marres collectieve en individuele begeleidingsmomenten op. Dankzij de samenwerking met FLACC krijgen vier kunstenaars de kans om tijdens een korte maar goed ondersteunde residentie hun werk te verdiepen en aan te passen met oog op de tentoonstelling. Via diverse gesprekken in open dialoog zetten we in op wederzijds vertrouwen en duurzame relaties. Want *Currents* is geen korte passage langs onze huizen. Dit is geen eindstation. In de toekomst blijven zowel wij als andere curatoren opdrachten en kansen geven aan *Currents*-kunstenaars. Zo bouwen we samen aan professionele en duurzame loopbanen en samenwerkingen in de kunsten.

Mother

(Land)

32 Doris Kolpa

08 Emilia Chinwe Brys
62 Joppe Venema
14 Denys Shantar
20 Sigurrós Björnsdóttir

26 Lou Cocody-Valentino
38 Seppe Vancraywinkel
56 Telma Lemarchand

44 Theresa Weber

50 Anne Arndt

Wie is opgegroeid in een dorp of een kleine, hechte gemeenschap, stelt elkaar bij kennismaking veelal de vraag:

“Wie zijn je ouders?” of “Van wie ben jij er één?”

Het is een vraag naar wie je bent. Naar voorouders die iets onthullen over je identiteit. Hoe kan ik je plaatsen en wat is je verhaal?

Wanneer we naar onze ouders en naar hun ouders kijken, en naar de ouders die hen weer hebben opgevoed, naar de grond waarop ze hebben gelopen, de plaatsen waarin ze zijn neergestreken, het werk dat ze hebben gedaan of de strijd die ze hebben gevoerd, komen we verhalen tegen die ook in ons voortleven. Dit bevestigt dat mensen niet zijn vast te pinnen op één verhaal of één identiteit. Onze geschiedenissen zijn niet statisch of voltooid. Ze kruipen door onze huid, voeden onze smaak en bepalen onze blik; ze worden juist nu geleefd.

Voor *Currents #9* bezochten curatoren **Lieneke Hulshof** en **Fenne Saedt** veertien afstudeertentoonstellingen in Duitsland, Nederland en België. Hen viel op dat veel kunstenaars uit de lichting 2021 in hun werk uiting geven aan hun stamboom. Dat doen ze niet altijd in letterlijke zin, maar ook in de vorm van familiehuizen waar ze zijn opgegroeid, de religie die hun jeugd heeft gekenmerkt, het geboorteland dat niet meer bestaat of oude vrienden die zijn gaan voelen als familie. Zodra onze bewegingsvrijheid werd verkleind en de deur naar de wereld op een kier kwam te staan, hebben deze jonge kunstenaars hun blik naar binnen gericht, om vanuit dat perspectief een hele wereld bloot te leggen.

Kunstwerken gegoten uit klei, gestikt uit draad en opgebouwd uit lagen verf zijn hier precies de juiste vorm voor, omdat het fysieke materiaal de kunstenaar in staat stelt die abstracte, veelal onzichtbare en intieme geschiedenis een verschijningsvorm te geven.

Lieneke Hulshof &
Fenne Saedt

Afropea

Emilia Chinwe Brys

Omdat ze in België opgroeide als dochter van een Nigeraanse moeder en een Belgische vader is **Emilia Chinwe Brys** zich bewust van de manieren waarop racisme doorsijpelt in de westerse samenleving en merkt ze dat het zelfbeeld van Afro-Europeanen vaak troebel is. Als kind zag Brys zichzelf voornamelijk gerepresenteerd in traditionele media gericht op Afro-Amerikaanse ervaringen, representatie van zwarte mensen in Europa vond ze niet. De democratisering van het internet en de opkomst van sociale media deed dit veranderen en speelde een grote rol in de ontwikkeling van haar identiteit. Brys denkt dat dit voor een hele generatie Afro-Europeanen geldt omdat het internet een virtuele gemeenschap biedt voor hen die er in het echte leven geen hebben. Dat gaat bijvoorbeeld ook op voor een van haar vriendinnen die werd geadopteerd door een wit gezin in een klein Vlaams dorp; het eerste gesprek dat zij met een ander Zwart persoon voerde, gebeurde via sociale media. Daarnaast staat het internet vol informatie over traditionele gebruiken uit de Zwarte gemeenschap zoals haarverzorging, tatoeëren, het voordragen van verhalen of het ontwerpen van textiel; tradities die veel van haar generatiegenoten in hun Europese opvoeding niet hebben meegekregen.

Brys wil met dit fotografieproject laten zien hoe die traditionele verhalen en gebruiken online worden doorverteld en zo een nieuwe, eigen vorm krijgen. Daarom portretteert ze Zwarte mensen met objecten uit de hedendaagse, digitale samenleving op een manier zoals zij en haar vrienden zichzelf graag zien.

Emilia Chinwe Brys behaalde in 2021 haar master Fotografie aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen.

08

Emilia Chiurru Brugg

Hoe verhoudt je praktijk zich tot het thema van de tentoonstelling?

Mijn werk onderzoekt de identiteit, de gemeenschap en het gevoel van verbondenheid bij Afro-Europeanen anno 2021. In deze tijd voelen we ons vaak een buitenstaander in Europa terwijl we er ook thuis horen. De jonge generatie Afro-Europeanen is daarnaast opgegroeid met de technologie van het digitale tijdperk, waardoor we ook online een thuis vinden.

Wie zijn de mensen op deze foto, waar is de foto gemaakt en waarom is het beeld belangrijk voor je?

Op de foto zie je mijn moeder en zusje in het huis van mijn grootmoeder in Nigeria. Dit beeld is niet alleen belangrijk voor mij omdat zij de twee belangrijkste mensen in mijn leven zijn, maar ook omdat zij voor mij de uiteenlopende posities van Afro-Europeanen representeren. Mijn moeder kwam als eerste van haar familie naar Europa, terwijl mijn zusje nog moet ervaren wat de toekomst zal brengen voor haar als jonge Afro-Europeaan.

Emilia Chiurru Brugg

Waarom is fotografie de meest natuurlijke vorm voor jou om je verhaal te verbeelden?

Ik ben erg geïnteresseerd in wat het opgroeien als Afro-Europeaan in deze tijd zo anders maakt dan de ervaring van de generatie die dat voor ons deed. De opkomst van sociale media heeft een grote rol gespeeld bij het worden van wie ik nu ben en ik denk dat dat voor veel mensen uit mijn generatie het geval is. Met mijn camera kan ik dat verhaal het beste vertellen.

51° 30' NB, 4° 46' OL

Motherland (close up)

Denys Shantar

Denys Shantar verhuisde vorig jaar naar België voor zijn master in kostuumontwerp. Dit was de derde migratie binnen drie generaties van zijn familie. Hij werd geboren in het pas opgerichte Oekraïne en komt uit een familie waarvan iedereen opgroeide in de Sovjet-Unie onder het communistische regime. Hij emigreerde met zijn moeder naar Zwitserland, waar hij klem kwam te zitten tussen de westerse en de oosterse cultuur. De zoektocht naar identiteit werd een belangrijk onderdeel van zijn leven en ook van zijn artistieke praktijk. Tijdens zijn master richtte hij zich op twee eenvoudige, maar tegelijkertijd complexe vragen: Wie ben ik en waar kom ik vandaan?

Drie onderwerpen kristalliseerden zich uit, terwijl hij een diepe duik nam in zijn herinneringen en gevoelens: de geschiedenis van Oost-Europa, de Queer cultuur en de kerk.

Shantar ontwierp zes kostuums die geïnspireerd zijn op drie vrouwen: zijn moeder, grootmoeder en oudtante, en drie plaatsen die zijn jeugd markeren: zijn school, de kerk en thuis. Het resultaat is een hedendaagse vertaling van artefacten, waarbij hij tweedehands kleding en stoffen opnieuw gebruikt en tot leven brengt in twee videoperformances. In de installatie in Z33 legt hij een grotere nadruk op zijn geborduurde textiel. Het zijn vlaggen, want Moederland is een fictieve, niet-fysieke plaats, en dit zijn de vaandels ervan. De vlaggen hebben betrekking op wereldwijde of sociale gebeurtenissen die direct verband houden met zijn eigen identiteit.

Denys Shantar studeerde in 2021 af aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen en heeft zijn afstudeerproject het afgelopen half jaar verder uitgewerkt via een artist in residence bij FLACC.

14

Je afstudeerproject kreeg de titel *Motherland*, wat betekent dit woord voor jou?

Ik koos *Motherland* als titel voor mijn afstudeerproject door het Russische woord 'Rodina-mat' te vertalen. Ik realiseerde me toen nog niet dat die vertaling niet precies klopt. 'Rodina' betekent namelijk niet 'land', het betekent 'thuis', of nog preciezer: 'de plaats waar je geboren bent'.

De personificatie van rodina-mat, dus de plaats waar je geboren bent, werd een heel belangrijk symbool in de Sovjet-Unie en vertaalde zich in monumenten. De meest opvallende zijn de Rodina-mat-standbeelden in Kyiv (Oekraïne) en Volgograd (Rusland). Dit zijn twee sculpturen van vrouwen (de moeder) die klaar zijn voor de strijd, met opgeheven hoofd en een zwaard in de rechterhand.

In Zwitserland werd ik tweetalig opgevoed. Ik realiseerde mij dat we in het Duits niet Mutterland (Moederland), maar Vaterland (Vaderland) zeggen. Ik stel mezelf vaak de vraag: Waar is mijn vaderland? Waar is mijn moederland? Mijn 'Rodina-mat'?

Mijn ouders zijn geboren in de Sovjet-Unie, ik ben geboren in Oekraïne, zes jaar na de val van het communisme. Ik emigreerde met mijn moeder naar Zwitserland, waar ik opgroeide en nu woon ik in België. Als ik mijn moederland visualiseer is dat een fictieve plek. Het zijn de zomers in Oekraïne in de vroege jaren 2000. Het is de boerderij van mijn Zwitserse oma, toen ik een kind was en ze nog koeien had die op het land graasden. Het is onze huiskamer in Antwerpen, waar ik wijn drink met mijn nieuwe Antwerpse vrienden. Moederland is geen fysieke plek, het is een concept en idee dat in mijn hoofd leeft.

**Kun je ons iets vertellen over de foto die je met ons hebt gedeeld?
Wat zien we, waarom is dit beeld belangrijk voor je?**

De foto is een kinderfoto van mij in een traditioneel Zwitsers hemd waar ik me nu een beetje voor schaam. Ik was toen ongeveer zes jaar oud en ik wilde in de Zwitserse samenleving passen. Dit deed ik door op formele evenementen en feesten dit traditionele Zwitserse overhemd te dragen. Mijn moeder vertelde me dat ze het haatte, maar ze kon me er niet van weerhouden het te dragen. Ik wou dat ze dat wel gedaan had.

Derys Shanfar

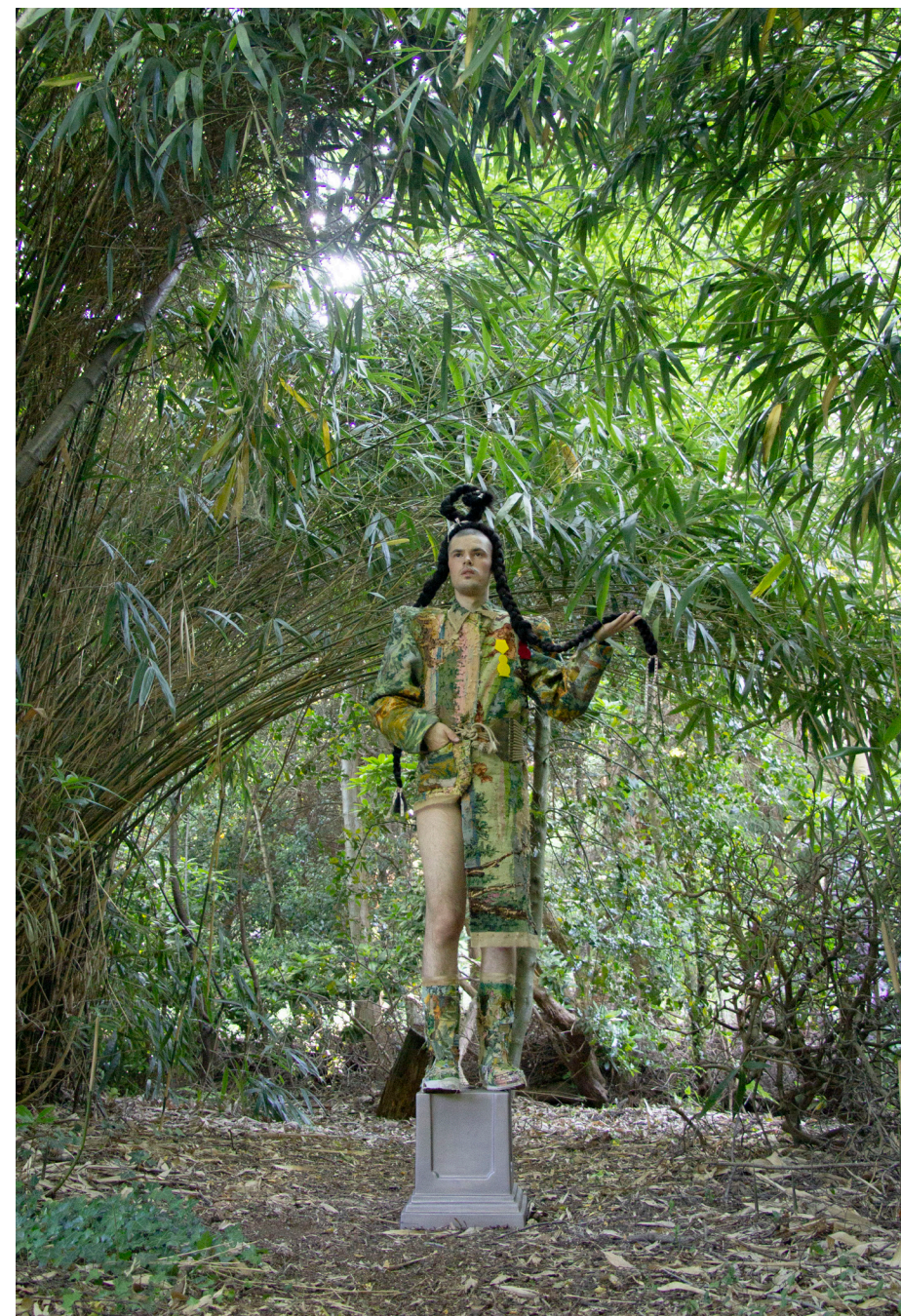

Denys Shaufar

Wat is voor jou het verband of juist het verschil tussen het vertellen van een verhaal in woorden of in beeld?

Ik vertel graag verhalen en vind het leuk als mensen de tijd nemen om ernaar te luisteren. Kunst is in zekere zin vergelijkbaar. Door middel van beeld kun je een verhaal vertellen, maar mensen moeten wel de tijd nemen om je verhaal te begrijpen. Het grote verschil is dat beeldende kunst ruimte geeft voor interpretatie. In het kunstwerk is er geen sprake van een begin of einde van je verhaal.

51° 30' NB, 4° 46' OL

Stories

Sigurros Björnsdóttir

De IJslander **Sigurros Björnsdóttir** studeerde af met sculpturen van keramiek en beton. Ze is geïnteresseerd in familie verhalen, tradities en taal. Om deze interesses vast te leggen fotografeert Björnsdóttir al jarenlang allerlei details uit het dagelijkse leven die haar aandacht trekken. Tijdens haar afstuderen begonnen haar verzamelde foto's op te gaan in massieve sculpturen en werden ze de brandstof voor het schrijven van fictieve korte verhalen.

Stories bestaat uit deze sculpturen die zijn geïnspireerd op ervaringen, op iets dat ze heeft meegemaakt, gezien, gelezen of gehoord; van weerberichten, mythen, tradities tot vreemde ontmoetingen. Bij elke sculptuur hoort één, door haar geschreven, verhaal en zijn er hints en aanwijzingen te vinden die verwijzen naar de objecten, ingelijste foto's of tekeningen die gegraveerd of bevestigd zijn aan de sculpturen.

De teksten maken dat de sculpturen entiteiten worden, en verlenen deze een eigen geschiedenis en toekomst. De sculpturen zorgen op hun beurt voor een visualisatie bij de geschreven woorden. Zo vullen sculpturen en bijbehorende teksten elkaar aan en komen ze tot leven, als een driedimensionaal, fictief familiealbum.

Sigurros Björnsdóttir studeerde af aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen en heeft haar afstudeerproject het afgelopen half jaar verder uitgewerkt via een artist in residence bij FLACC.

20

Sigurriós Björnisdóttir

Hoe verhoudt je praktijk zich tot het thema van de tentoonstelling?

De verhalen en foto's die ik integreer in mijn sculpturen komen meestal uit mijn persoonlijk archief. Het is in zekere zin een familiealbum, een verzameling herinneringen en verhalen van waar ik vandaan kom en waar ik ben geweest. Deze beelden en verhalen zijn vaak de bron of het begin van mijn werkproces.

Het vastleggen van herinneringen met de camera is iets wat je al jaren doet, welk verhaal vertelt dit ingestuurde beeld?

Het is een markering die ik een tijdje geleden tijdens een wandeling in IJsland heb gezien. Het was erg mistig en winderig en daardoor lastig om de markeringen te vinden die ons de weg zouden wijzen. We dachten dat we verdwaald waren. Uiteindelijk vonden we er een, en ja hoor, we bleken op de goede weg te zijn. We stopten en dronken een slok whisky om het te vieren. Het viel ons op dat je in de wegmarkering een nogal chagrijnig gezicht kon herkennen en we gingen verder de mist in.

Sigurriós Björnisdóttir

Zijn beeld en taal onlosmakelijk verbonden voor jou?

Ik doe beide, schrijf verhalen en maak kunstwerken die bij elkaar horen. De verhalen en sculpturen creëren een narratief, dat kan worden beïnvloed door mijn eigen geschiedenis of juist door een fictief gegeven. Meestal is het een combinatie van deze twee elementen.

51° 30' NB, 4° 46' OL

Archipel

Lou Cocody-Valentino

In de installatie van **Lou Cocody-Valentino** duikt vooral hergebruikt textiel op. De titel *Archipel*, oftewel eilandengroep, verwijst naar haar jeugd als bewoner van het Caraïbische eiland Martinique. Door zeefdrukken laat ze op het hergebruikte textiel sporen achter van het landschap van het eiland en de mensen die haar hebben gevormd.

Cocody-Valentino print kleuren en symbolen die een stempel op haar netvlies hebben achtergelaten, en ze verbeeldt de culturele omslag die ze ervoer bij haar vertrek van de Caraïben naar Europa.

Belangrijk is dat de hergebruikte stoffen de sporen van een vorig leven dragen, en zo een geschiedenis toevoegt aan de installatie. Het textiel in haar werk is meestal afkomstig van mensen die Cocody-Valentino goed kent, zoals vrienden en familie. Ze gebruikt de kussenslopen waar ze als kind op sliep en de lakens uit het huis waar ze is opgegroeid. Nadat ze het textiel verft met plantaardige kleurstoffen, worden de stoffen aan elkaar genaaid en geknoopt. Draad wordt het potlood waarmee ze tekent. De ogenschijnlijk abstracte composities representeren een intieme, persoonlijke geschiedenis van de kunstenaar en haar familie. En de installatie toont dat op het eerste oog doodgewone huishoudelijke artefacten een persoonlijke geschiedenis met zich meedragen.

Lou Cocody-Valentino studeerde in 2021 af aan La Cambre in Brussel en heeft haar afstudeerproject het afgelopen half jaar verder uitgewerkt via een artist in residence bij FLACC.

26

Lou Cocody-Valentino

Kun je iets over je installatie *Archipel* vertellen?

Mijn werk gaat over herinneringen aan landschappen, familieleden, plaatsen en mensen. Het gaat over hoe vreemd het is om als kind op een eiland op te groeien, een plek die afgesloten is van de rest van de wereld, en hoe die jaren mij hebben gevormd. Over stoffen die al zo lang met me meegaan, dat ze nu getuigen zijn van het verloop van een leven. *Archipel* gaat over bomen, rotsen, kleuren, bergen, texturen, vormen - alle dingen waar je zo dicht bij bent opgegroeid dat ze een inherent onderdeel zijn van wie je bent.

Wie is de man op de foto die je met ons hebt gedeeld? Wat zien we en waarom is dit beeld belangrijk voor je?

Mijn vader en ik hebben het grootste deel van mijn leven apart gewoond, hij woont nog steeds in Martinique. Sommige jaren zie ik hem maar één middag. Toch hebben we een sterke band en delen we veel passies. De belangrijkste is, denk ik, onze oneindige liefde voor de oceaan.

Als we samen zijn, is het de plek waar we de meeste tijd doorbrengen, waar we contact maken. We zwemmen zo ver als we kunnen, laten elkaar alles zien wat ons opvalt en duiken diep in de koraalriffen. Na uren zwemmen, drijft mijn vader de laatste minuten in het water altijd op het wateroppervlak. Toen ik deze foto nam, leek het alsof zijn buik een grote rots was die uit de zee stak. Hij lag perfect, en onbewust, op één lijn met een bergketen op de achtergrond die wij, de eilandbewoners, La Femme Couchée (De Liggende Dame) noemen vanwege de gelijkenis met het silhouet van een vrouw. Voor mij omvat deze foto onze connectie en liefde voor onze geboorteplaats, voor ons eiland.

Lou Cocody-Valentino

Je schrijft ook gedichten maar deelt die niet zo nadrukkelijk als je beeldend werk, is beeld belangrijker dan taal voor jouw praktijk?

Ik werk inderdaad zowel met beeld als met tekst, en vaak is er aan mijn textielwerken een gedicht gekoppeld. Voorlopig zijn de fysieke kunstwerken belangrijker voor mij. Ik geloof dat dat komt omdat ik me enorm kan verliezen in het moment dat ik de textielwerken maak. Tijdens dit proces hebben mijn handen de leiding en speel ik met texturen en materialen om de juiste compositie te vinden. Naaien, losmaken, printen, overlappen: als een oneindige cyclus.

50° 51' NB, 4° 21' OL

When the curtain falls

Doris Kolpa

Doris Kolpa groeide samen met haar alleenstaande moeder op in een Rotterdamse volkswijk die inmiddels gegentrificeerd is. Haar jeugd speelde zich af in een wereld die voor veel mensen gesloten blijft. Een wereld die zich deels laat kenmerken door de scheuren in de muren van het huis waarin ze opgroeide. Op weg naar school werd ze begroet door daklozen en daar eenmaal aanbeland was ze getuige van haar ruziënde klasgenoten die in het weekend niet veel anders zagen dan het schoolplein. Doris besloot de omgeving waarin ze opgroeide in verf tot leven te laten komen.

Dit resulteerde in een serie schilderijen van momentopnames: een ontbijtgesprek in haar ouderlijk huis, kleine wc's, badkamers, sokken in sandalen en volgepropte keukens. De vraag of Kolpa letterlijk zichzelf en haar familie portretteert is niet relevant, het is vooral een tijd, een omgeving en een sfeer die ze wil neerzetten.

De personen op de schilderijen doen weinig bijzonders, ze vertoeven in non-momenten van verveling en leegte die normaal gesproken nauwelijks de moeite waard zijn om vast te leggen. Maar juist vanwege hun banale alledaagsheid komen de geschilderde situaties dichtbij en kan iedereen zich relateren aan de wereld die Kolpa schept.

Doris Kolpa studeerde in 2021 af aan St. Joost in Breda.

32

Doriz Kolpa

Hoe verhoudt jouw afstudeerproject zich tot het thema van de tentoonstelling?

Tijdens het schilderen verhoud ik me tot mijn omgeving, zo verwijs ik naar mijn 'moederland'. Ik verbeeld alledaagse taferelen, momenten die ik om me heen heb gezien of beleefd. Door het klein, dichtbij en banaal te houden, denk ik dat er iets universeels in zit waar mensen zich in kunnen herkennen. Ik krijg vaak de vraag of ik het zelf ben in mijn schilderijen. Meestal antwoord ik gehaast dat ik het niet ben, omdat ik niet wil dat ik het ben. Althans, daar gaat het me niet om. Hoewel de figuren op mijn doeken en ik inderdaad gelijkenissen delen, is het de bedoeling dat het iedereen kan zijn.

**Kun je ons iets vertellen over de foto die je met ons hebt gedeeld?
Wat zien we, waarom is dit beeld belangrijk voor je?**

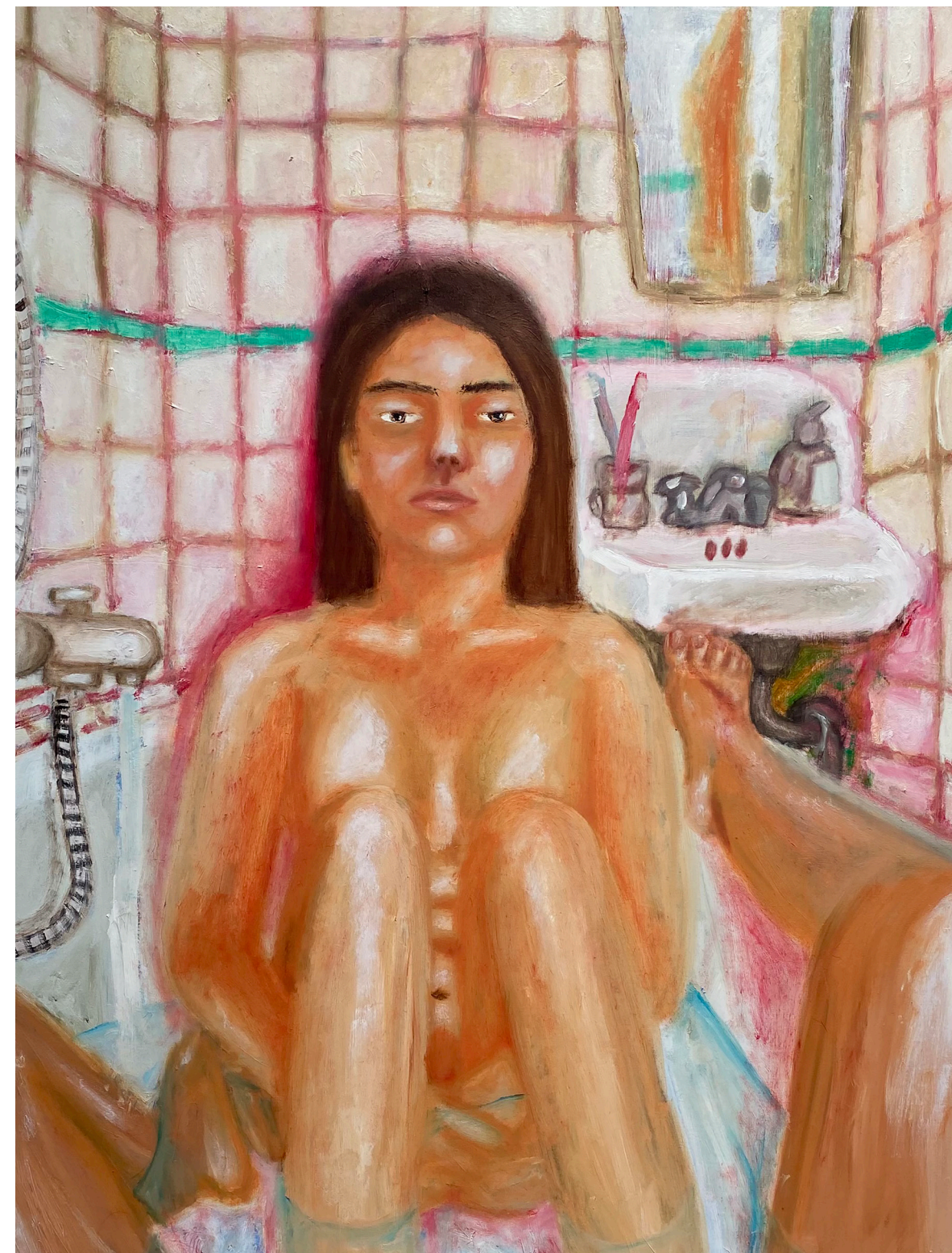
De foto is een detail van mijn ouderlijk huis. Wij (mijn zusje, moeder en ik) woonden op een bovenverdieping in Rotterdam en gingen niet vaak de deur uit. Beschermd en verwarmd achter de stevige maar vervallen muren golden onze eigen gefantaseerde regels en wetten. Van mijn moeder mochten mijn zus en ik ten alle tijden verven op de muren en vloeren, knippen in de gordijnen en tekenen op het behang. Barsten in muren en vochtvlekken van lekkages lieten we als ornamenten bestaan. Het niet verstoppen van mislukkingen komt veel in mijn werk terug. De overstap van de thuiswereld naar de buitenwereld was soms bevreemdend. Misschien is dat één van de redenen dat ik ben gaan schilderen, om die thuiswereld vast te blijven houden.

Waarom is verf op doek voor jou het juiste materiaal om je verhalen vast te leggen?

Albert Camus schrijft dat waar de taal ophoudt, de expressie begint, dat vind ik heel mooi. Maar misschien is verf in momenten vereeuwigen nog belangrijker. Soms voel ik me gedistantieerd van mijn omgeving, alsof ik heel diep in mijn lichaam verstopt zit en dat alles om mij heen slechts een tijdelijk, vaag decor is. Als ik schilder kan ik er dichterbij komen, dring ik door in het moment en laat ik de tijd verstillen. Ik geef dan aandacht aan elk blaadje, elke lichtstraat, elke gezichtsuitdrukking, zonder bang te zijn het te verliezen. Schilderen verlost me van mijn lichamelijke en vangt het moment in een dikke laag verf.

Within The Bubble of Surroundings

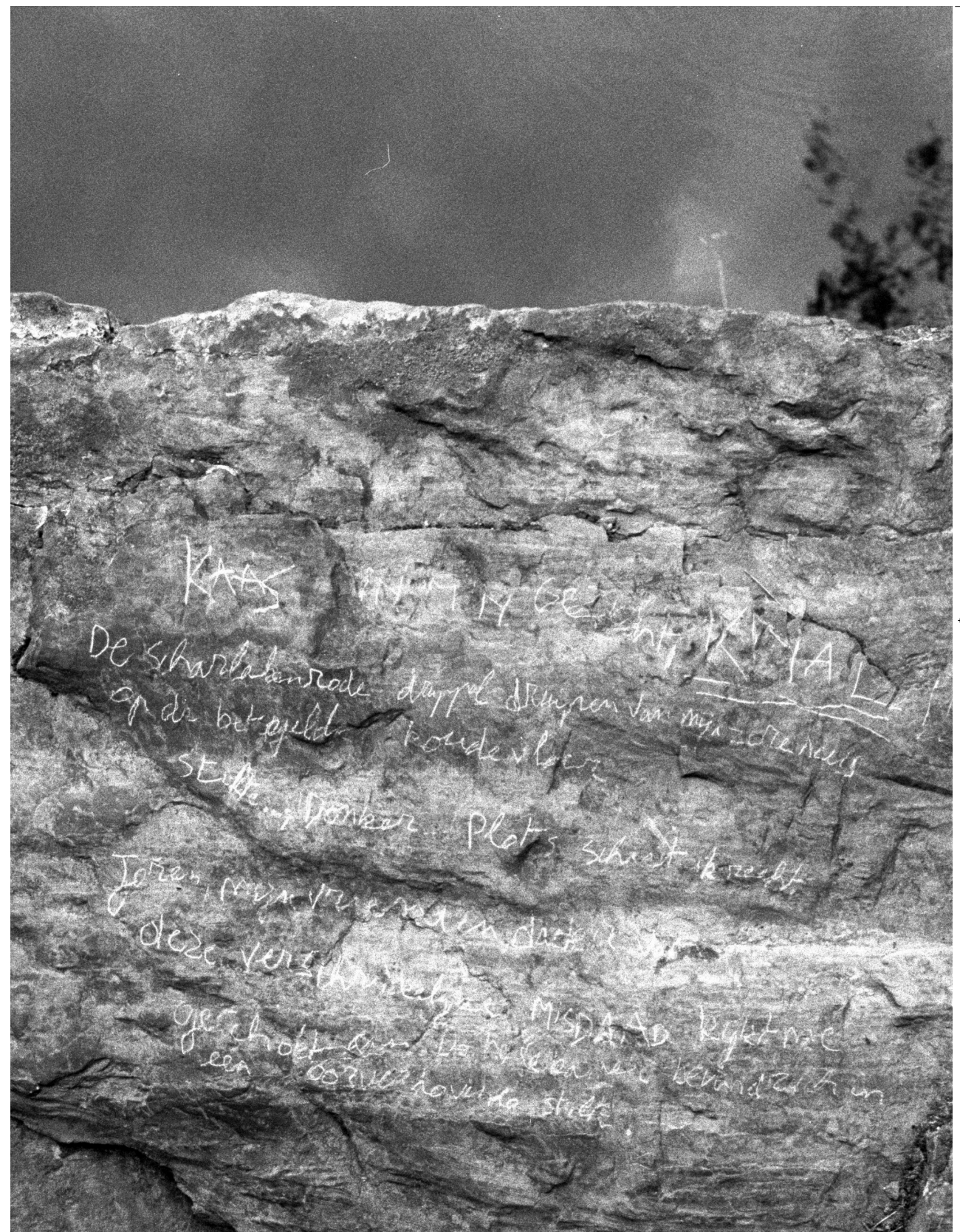
Seppe Vancraywinkel

De jeugdijaren van **Seppe Vancraywinkel** speelden zich af in de kleine Vlaamse gemeente Hoegaarden. In deze pittoreske landelijke omgeving met haar uitgestrekte velden groeide hij op met zijn vrienden, met wie hij tot op de dag van vandaag een hechte band heeft. Fotografie werd al gauw belangrijk voor hem en Seppe vertrok dan ook uit Hoegaarden om fotografie te gaan studeren in Brussel.

Het platteland en de inherente speelsheid en dromerigheid van Vancraywinkel en zijn vrienden vormen het onderwerp van zijn werk. De kwetsbare, hechte band tussen de jongens die hij al zijn hele leven kent is de rode draad in dit afstudeerwerk, in analoge zwart-wit beelden verkennen ze het landschap. Vancraywinkel vindt het belangrijk dat de toeschouwer een relatie aangaat met de foto's. Daarom hangt hij zijn beelden hoog aan de muur, verscholen achter doeken of gedraaid in een hoek; de kijker moet zich letterlijk verplaatsen om de intieme beelden van Vancraywinkel te kunnen zien, moet even speels en vindingrijk worden als de door hem geportretteerde jongemannen.

Seppe Vancraywinkel studeerde in 2021 af aan de LUCA School of Arts en heeft zijn afstudeerproject het afgelopen half jaar verder uitgewerkt via een artist in residence bij FLACC.

38

Seppie Vancraywinkel

De afgelopen jaren fotografeerde jij je vriendengroep met een analoge camera. Waarom vond je dat belangrijk?

Ik maak foto's van mijn beste vrienden, maar ik zou ze ook mijn familieleden kunnen noemen want het voelt alsof ik hen altijd al heb gekend. Ze zijn als familie voor me en ik ben ervan overtuigd dat dat de rest van ons leven zo zal blijven. In mijn werk wil ik de intimiteit en tederheid van onze vriendschap laten zien en de kijker verwelkomen in onze wereld.

Kun je ons iets vertellen over de persoonlijke foto die je met ons hebt gedeeld? Wat zien we, waarom is dit beeld belangrijk voor je?

Toen deze foto genomen werd waren mijn vrienden en ik op weg naar huis na een intens driedaags theaterfestival. We namen een pauze in een afgelegen landschap. We zaten de hele dag op een rots te kletsen, herinneringen op te halen en af en toe sprongen we van de rots in het water. Wat je ziet is een gedicht dat in die rots is uitgehouwen door een van mijn vrienden.

Het is de eerste keer dat ik dit gedicht deel. Het is persoonlijk en intiem voor mij omdat het een nieuwe blik op onze wereld opent, voor ogen van anderen. De bedoeling van het gedicht is vergelijkbaar met wat ik doe in mijn werk: onze tijd koesteren door deze vast te leggen en te materialiseren. Alleen zo blijft er echt iets van die momenten bestaan.

Seppie Vancraywinkel

Waarom is fotografie het beste medium voor jou om je verhalen mee te vertellen?

Ik geef de voorkeur aan fotografische beeldtaal, omdat ik in mijn werk puurheid en eerlijkheid zoek. Dat is niet mogelijk als ik me achter woorden zou verschuilen. Ik leg het moment precies vast met mijn camera, puur zoals het is, niets is geënceneerd. Zo verstil ik een momentopname, zodat de toeschouwer ruimte heeft voor een eigen interpretatie.

50° 51' NB, 4° 21' OL

Coded

Theresa Weber

In de praktijk van **Theresa Weber** spelen haar familiegeschiedenis en de landen waar haar familie naartoe migreerde een grote rol; van Jamaica tot Engeland en van Canada tot Griekenland. Deze verscheidenheid aan achtergronden wordt vertegenwoordigd in haar werk doordat Weber refereert aan zowel de Griekse mythologie als de Afrikaanse diaspora in de Caraïben. Ook verwijst ze naar de plekken, zoals volkenkundige musea, waar ze deze beeldtaal tegenkomt in Duitsland; het land waar ze zelf werd geboren.

Van hars en siliconen maakt ze collageachtige schilderijen waarin haarstukken, nepnagels, parels, prints en tekeningen te herkennen zijn. De toeschouwer kan in die details verhalen lezen over Webers familie via persoonlijke foto's en tekeningen, maar ook door verwijzingen naar de Babylonische god Ishtar, de leeuw van Juda of de Griekse vruchtbaarheidsgodin Artemis van Efeze. Daarmee lijkt Weber te willen zeggen dat onze identiteit nooit eenduidig is, maar ontspruit aan een biografische wereldkaart die getuigt van alle plekken waar onze voorouders zijn neergestreken.

Theresa Weber rondde in 2021 haar studie aan de kunstacademie in Düsseldorf af als masterstudent bij Ellen Gallagher en volgt momenteel een master Sculptuur aan het Royal College of Art in Londen.

44

Theruya Weber

Hoe verhoudt je praktijk zich tot het thema van de tentoonstelling?

Mijn praktijk verhoudt zich tot complexe vraagstukken over identiteit, culturele tradities en gebruiken, de interactie tussen verschillende culturen, rituelen, herhaling en tijd. Daarnaast onderzoek ik de verbinding tussen het individu en het collectief. De termen 'thuis', 'land' en 'moeder' zijn hier inherent mee verbonden. In mijn werk streef ik naar een bredere opvatting van het begrip nationaliteit en dus ook identiteit. Je moederland kan namelijk ook een zelf opgebouwd netwerk zijn, en hoeft niet gebonden te zijn aan één locatie.

Kun je ons iets vertellen over de foto die je met ons hebt gedeeld? Wie zijn de mensen die we op deze foto zien?

De twee mensen op de foto zijn mijn ouders. Zij zijn de vertegenwoordigers van mijn hybride opvoeding en dus ook van mijn brede opvatting van het begrip nationaliteit.

51° 14' NB, 06° 47' OL

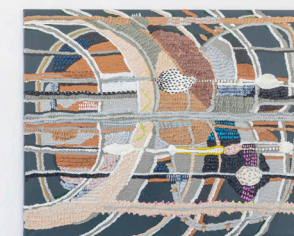
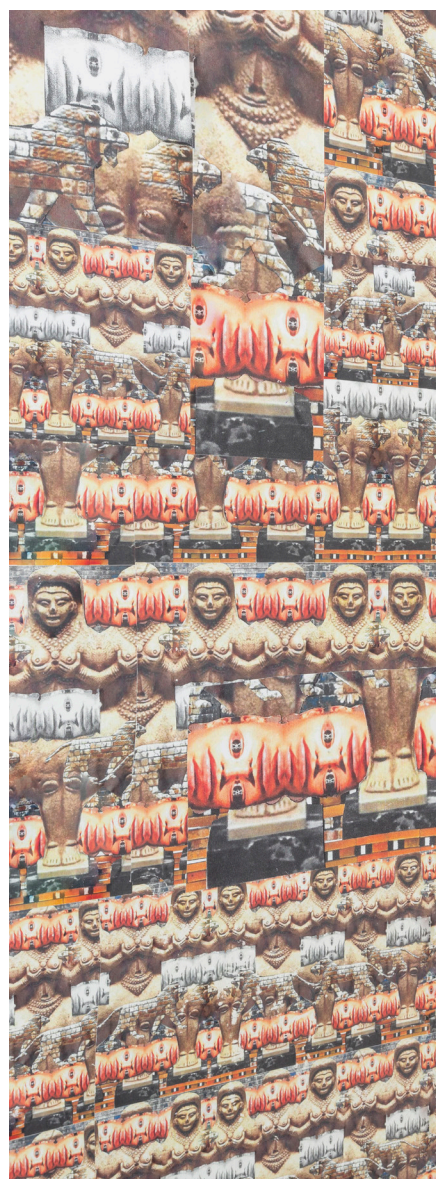

Theruya Weber

Je zou ook een verhaal kunnen schrijven of vertellen, maar jij maakt een fysiek kunstwerk. Waarom is beeldende kunst voor jou de vorm om iets over je eigen geschiedenis te vertellen?

Voor mij is het materiaal waarmee ik me uitdruk heel belangrijk en verbonden aan een specifieke betekenis. Ik rangschik in mijn werk allerlei soorten materialen, objecten en lichaamssporen als nagels en vingerafdrukken om tot beelden te komen die iets zeggen over het begrip identiteit. De schilderijen en sculpturen zijn enerzijds een verbeelding van mijn eigen emoties en innerlijke gevoelens, maar er zit ook een rigide kant in het werk die doorschemert in de vele diagrammen, patronen en plattegronden. Deze meer systematische kant verwijst naar de politieke en structurele systemen die ook verbonden zijn aan onze identiteit.

De nepnagels gebruik ik bijvoorbeeld omdat ze in verschillende culturen een hele andere betekenis kennen. Terwijl ze in Europa als on-feministisch worden gezien omdat de vrouw hiermee zou voldoen aan een patriarchaal schoonheidsideaal, staan ze in de Caraïben juist symbool voor emancipatie. Nepnagels markeren daar de overwinning op lichamelijk werk en onderdrukking. Ik vind het interessant dat er in een ogenschijnlijk eenvoudig object, namelijk een nepnagel, twee zo uiteenlopende feministische opvattingen schuilen.

Die DDR hat's nie gegeben

Anne Arndt

Het land waar **Anne Arndt** werd geboren bestaat al meer dan dertig jaar niet meer. Ze behoort tot de laatste generatie DDR-kinderen, en haar identiteit is nauw verbonden met dat gegeven. Arndt studeerde af met het project *Die DDR hat's nie gegeben* (De DDR heeft nooit bestaan), waarin ze onderzoekt wat het verlies van een moederland betekent voor je eigen identiteit, maar ook voor de nieuwe samenleving die uit de scherven van een gevallen land ontstaat. In het Duitsland van nu ervaart ze een gat in de geschiedschrijving, alsof de DDR nooit heeft bestaan.

In de videoperformance *Re-Branding a Nation*, wordt een originele DDR-staatsvlag uit 1971 getoond die Arndt op eBay kocht. In meer dan een uur tijd ontrafelt ze de naad van het DDR-symbool waardoor ze de nationale vlag van het huidige Duitsland zichtbaar maakt. Met deze handeling roept Arndt de vraag op of er na de val van de DDR een hereniging in Duitsland plaatsvond of dat het om een overname van West- op Oost-Duitsland ging. Met haar video's en installaties poogt ze het collectieve geheugen van het huidige Duitsland aan te vullen met herinneringen, artefacten en interpretaties van het vergeten land waarin zij en vele Duitsers geboren zijn.

Anne Arndt studeerde in 2021 af aan de Academy of Media Arts Cologne en volgt momenteel een master Artistic Research aan de Koninklijke Academie in Den Haag.

50

Anne Sundt

Je bent geboren in de DDR en hebt daarover werk gemaakt. Kun je meer vertellen over de beweegredenen achter je afstudeerproject?

Het land waarin ik ben geboren en opgegroeid, de DDR, bestaat niet meer. Op mijn negentiende verhuisde ik van het oosten van Duitsland naar het westen en werd ik een 'Ossi', terwijl de muur natuurlijk al lang was gevallen. Pas toen realiseerde ik me dat er zelfs na de hereniging nog een grote kloof bestaat in Duitsland en dat er werd neergekeken op mijn 'Oost-Duitse identiteit', die ik blijkbaar nog steeds met me meedroeg.

Door in mijn afstudeerproject heel diep in te zoomen op fenomenen uit de DDR kon ik met een nieuw perspectief kijken naar mijn eigen Oost-Duitse identiteit, maar ook naar de geschiedenis en het collectieve trauma van mijn moederland. Mijn schaamte over wie ik was evolueerde tot het idee dat die Oost-Duitse identiteit ook een toegevoegde waarde kent. Zowel persoonlijk als artistiek.

Kun je iets zeggen over de foto van de kleine globe die je met ons hebt gedeeld? Waarom is dit beeld belangrijk voor je?

Deze wereldbol was ooit van mijn grootouders. Het ding is erg klein en lijkt ook wat fragiel. Het staat op mijn bureau en herinnert het me aan de goede momenten die ik met mijn grootouders heb gedeeld. Tegelijkertijd is het een materiële getuigenis van onze (familie)geschiedenis. Op deze aardbol staat nog het land waar mijn grootouders na de oorlog hoopvol opnieuw moesten beginnen, waar mijn moeder opgroeide, waar ik geboren ben en tot de laatste generatie behoor met herinneringen aan het leven in de DDR. Op de wereldbollen die vandaag de dag worden gemaakt, zijn deze DDR grenzen en het land verdwenen.

Je zou ook een verhaal kunnen schrijven of vertellen, maar dat vertaal je naar een kunstwerk. Waarom is beeldende kunst voor jou de juiste vorm om iets over je eigen geschiedenis te vertellen?

Door van een verhaal een kunstwerk te maken, heb je opeens een pakket aan perspectieven om dat verhaal mee te vertellen. Ik vind het fijn dat je door het maken van een kunstwerk een breed interpretatiekader kan gebruiken en het visueel vertellen van verhalen is mijn manier om met de wereld waarin ik leef om te gaan. Het is een sleutel voor mij tot die wereld en tot communicatie.

50° 57' NB, 6° 58' OL

Anne Sundt

LA DAME AU CHAPEAU

Telma Lemarchand

In een van de performatieve video's van **Telma Lemarchand** zien we dat drie mannen elkaar op een podium scheren; haar broertje (18) scheert zijn vader (63) en haar vader scheert weer zijn vader (97). De handeling wordt op theatrale wijze uitvergroot en brengt hen samen in een intieme nabijheid die ze niet meer gewend zijn. Tegelijkertijd is er bij een scheerritueel weinig voor nodig om de verzorgende handeling te laten omslaan in een verwondende. Lemarchand wil in deze performance gestalte geven aan het oedipuscomplex, ze laat zien dat er in de ogenschijnlijke liefdevolle relatie tussen zoon en vader altijd concurrentie op de loer ligt.

In drie kortere video's zien we hoe Lemarchand haar broer, vader en grootvader opmaakt in een huiselijke setting. Lemarchand kopieert haar eigen ochtendritueel en smeert dezelfde make-up op de gezichten van de mannen. Ondertussen spreekt ze met hen over hun relatie tot gender die de make-up bij ze uitlokt. Dit ritueel is voor Lemarchand een manier om haar gezicht op dat van haar mannelijke familieleden te plaatsen en om te proberen een specifieke band te smeden met haar broer, haar vader en opa. Precies zoals de traditie van het scheren veelal van vader op zoon wordt overgedragen.

Telma Lemarchand studeerde in 2021 af aan La Cambre in Brussel.

56

Telma Lemarchand

Vind jij dat de thematiek van de tentoonstelling goed past bij je werk?

Mijn werk sluit nauw aan bij het thema omdat ik altijd werk met mensen uit mijn directe omgeving. Mijn familie, de mensen die dicht bij mij staan, bepalen het verloop van de performances wanneer ik ze voor de camera plaats; de performances worden voor en door hen gemaakt.

**Kun je ons iets vertellen over de foto die je met ons hebt gedeeld?
Wat zien we, en waarom is dit beeld belangrijk voor je?**

Op de foto zie je mijn vader, mijn broer en mijn grootvader. Ze vergelijken hun handen. Het beeld toont handen die heel verschillende dingen hebben meegemaakt, maar ook veel op elkaar lijken. De foto representeert voor mij het idee van één lichaam dat in drie verschillende tijden en momenten wordt geleefd.

Telma Lemarchand

Je zou ook een verhaal kunnen schrijven of vertellen, maar jij kiest ervoor een visueel kunstwerk te maken. Waarom is beeldende kunst voor jou de juiste vorm om iets over je eigen geschiedenis te vertellen?

De artistieke visuele ervaring heeft mij altijd geraakt en daarom geef ik in mijn praktijk de voorkeur aan de beeldende kunst. Ik denk ook dat een van de belangrijke taken van kunst het samenbrengen van mensen is en het scheppen van een gemeenschappelijke band. Voor mij is het 'tonen' nog steeds de beste manier om dit te kunnen bewerkstelligen.

50° 51' NB, 4° 21' OL

Retain, Restrain, Refrain

Joppe Venema

De opa van **Joppe Venema** was als archeologisch cartograaf werkzaam in de Nederlandse provincie Drenthe, waar Venema zelf ook vandaan komt. Omdat Venema zijn grootvader nooit heeft gekend, werd het doorspitten van zijn archief de manier om het leven van zijn opa te ontrafelen.

Een van de gebieden waar Joppes grootvader werkte, was een van de weinige Nederlandse moerassen die nog niet is drooggelegd en dat deed hem besluiten het Bargerveen te filmen voor zijn afstudeerwerk. In de uiteindelijke montage combineert Venema de daadwerkelijke kaarten van zijn opa met een eigengemaakt audiofragment van een fictief dagboek dat zijn opa tijdens zijn onderzoek in het veengebied had kunnen schrijven.

In *Retain, Restrain, Refrain* dienen de archieven van zijn opa en het gebied waar Venema vandaan komt als basis voor een sciencefiction verhaal waarin een open brief de leidraad is. Deze brief is gericht aan 'The Simulator'; iemand die een gesimuleerde reis naar Mars maakt. In deze brief schrijft een anonieme auteur over de vondst van een dagboek dat toebehoorde aan de grootvader van 'The Simulator', een Nederlandse archeologische cartograaf. Venema verstrengelt in dit project fictieve, feitelijke en persoonlijke informatie die samen een nieuw verhaal vertellen. De verhaallijnen vertaalt hij in een site-specifieke video-installatie die lijkt op een buitenaards landschap van lavastenen en vulkanische sculpturen.

Joppe Venema studeerde in 2021 af aan het Sint Lucas in Antwerpen en is momenteel artist in residence bij De Ateliers in Amsterdam.

62

Joppe Venema

Jouw werk gaat onder andere over het landschap van Drenthe, waar je geboren bent. Heb je gedurende je onderzoek antwoorden op de vragen over je familiegeschiedenis gevonden?

Aan het begin van de pandemie kreeg mijn praktijk een introspectieve wending. Ik wilde me verhouden tot en verdiepen in het verhaal van mijn grootvader en zijn werk als professioneel cartograaf. Hij deed onderzoek naar de 'bodem' waarop ik geboren ben.

De identiteit van het landschap waarin ik opgroeide werd gedurende mijn onderzoek belangrijk en bleek ook een letterlijke link te hebben met mijn eigen identiteit. Behalve dat dit moerasgebied een kritisch ecosysteem is, is het ook een passende metafoor voor het denken over vertraging. Ik wilde dit landschap portretteren en door middel van volksverhalen zijn geschiedenis vertellen. Toevallig vertaalt mijn achternaam "Venema" zich direct naar "afstammeling van het moeras" (Ven/veen, Ma/man). Venema betekent afstammelingen van het moeras.

Op de persoonlijke foto die je met ons deelde zien we een kaart. Waarom is dit beeld belangrijk voor je?

De afbeelding is een kaart die mijn grootvader tekende, ik verwerkte de foto van deze kaart in mijn film. Deze kaart toont de archeologische vindplaats van een abdij in het dorp. Dit is een belangrijk beeld omdat het een voorbeeld is van het soort werk dat mijn grootvader deed. Deze kaart laat zien dat hij een bekwaam cartograaf was omdat deze archeologische vindplaats moeilijk in kaart te brengen was, vooral omdat de vindplaats zich onder het gehele dorp bevond.

Joppe Venema

Waarom heb je beeldende kunst ingezet om iets over je eigen geschiedenis te ontdekken?

Beeldende kunst is een interessant medium omdat ik verschillende verhalen kan integreren in een installatie of video. Door die verwevenheid wordt het thema, in dit geval mijn eigen geschiedenis, meer open. Voor *Retain, Restrain, Refrain* was een persoonlijk verhaal het uitgangspunt, maar door de vertelling te fictionaliseren en te verbinden met andere verhalen is mijn persoonlijke geschiedenis universeler geworden. Naast mijn eigen geschiedenis zijn er veel onderwerpen die me interesseren, daarom probeer ik ze altijd op associatieve manieren met elkaar te verbinden of door deels mijn eigen verhaal te verzinnen.

51° 30' NB, 4° 46' OL

Toelichting ontwerp

Esmée Dros

Een interessant gegeven van het concept van *Currents* is dat er wordt gezocht naar een groep pas afgestudeerde kunstenaars in een specifiek gebied; namelijk een grote denkbeeldige cirkel rondom het gebied van Marres in Maastricht en Z33 in Hasselt. Allemaal hebben ze gestudeerd in Vlaanderen, Brussel, Noordrijn-Westfalen of Zuid-Nederland.

Deze editie gaat niet alleen over waar deze kunstenaars gestudeerd hebben, maar hun afstudeerwerken zijn nauw verbonden met hun persoonlijke geschiedenis. De combinatie tussen die vaststaande locatie en de persoonlijke, meanderende verhalen van de kunstenaars, werd het uitgangspunt voor het ontwerp van dit cahier. Net als de deelnemende kunstenaars is **Esmée Dros** onlangs afgestudeerd en nog op zoek naar manieren waarop ze haar vormgeving kan inzetten voor het verhaal dat de publicatie uitdraagt, om zo een visuele brug te slaan tussen het beeld en de inhoud.

In het ontwerp van dit cahier heeft ze de geografische plek waar de kunstenaars studeerden gecombineerd met hun persoonlijke verhalen. Iedere kunstenaar heeft haar een foto toegestuurd van een herinnering die aan hun afstudeerwerk is verbonden. Deze herinneringen zijn letterlijk verweven met het verhaal dat de kunstenaars vertellen in het interview, en met hun afstudeerproject. Deze gelaagdheid biedt een intieme blik op de achtergrond van de kunstenaar. Vandaar dat deze persoonlijke foto's niet helemaal zichtbaar zijn, maar aan de binnenkant van de pagina's zijn afgedrukt.

De coördinaten en de positionering van de afbeeldingen in de publicatie verwijzen naar de plek waar de kunstenaars hun studie hebben voltooid. Iedere stad heeft een eigen grid. De chronologie van het cahier is gebaseerd op de indeling van de tentoonstelling, waardoor dit boekje fungeert als een landkaart door het *Mother(Land)*.

*Esmée Dros behaalde in 2021 haar bachelor Graphic Design
aan ArtEZ Arnhem*

Colofon

Currents is een jaarlijkse groepstentoonstelling met werk van recent afgestudeerde kunstenaars van kunstopleidingen in Vlaanderen, Brussel, Noordrijn-Westfalen en Zuid-Nederland. De tentoonstelling is ingebed in een begeleidingstraject waarin training, netwerk en professionalisering centraal staan.

Marres, Huis voor Hedendaagse Cultuur in Maastricht en Z33 – Huis voor Actuele Kunst, Design & Architectuur in Hasselt, werken hiervoor samen en wisselen elkaar jaarlijks af als tentoonstellingsplek.

Currents #9: Mother(Land) wordt mede mogelijk gemaakt door FLACC en krijgt steun van de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten Antwerpen en LUCA School of Arts.

FLACC WERKPLAATS VOOR BEELDENDEN KUNSTENAARS
WORKPLACE FOR VISUAL ARTISTS

Koninklijke Academie voor
Schone Kunsten Antwerpen
AP | HOGESCHOOL
ANTWERPEN

LUCA
SCHOOL
OF
ARTS

Z33 ontvangt structurele steun van Vlaanderen, stad Hasselt en stad Genk.

Marres ontvangt structurele steun van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de Provincie Limburg en de Gemeente Maastricht.

provincie limburg

Gemeente Maastricht

Grafisch ontwerp:

Teksten:

Tekstredactie en vertaling:

Coördinatie:

Productieleiding:

Drukwerk:

Lettertype:

Esmée Dros

Lieneke Hulshof en Fenne Saedt

Maurits de Bruijn, Geerhard Verbeelen

Heleen Van Loon

Rien Geypen

Drukkerij Tielen

Manuka (Benjamin McMillan)

Dank aan:

Alle deelnemende kunstenaars, de kunsthogescholen en de bruikleengevers die hebben bijgedragen aan *Currents #9: Mother(Land)*.

Jessica Capra, Vibeke Mascini, Laura de Geest, Marie-Louise Reedijk en Luuk Nouwen

Het hele team van Z33

Curatoren: Lieneke Hulshof en Fenne Saedt

Kunstenaars: Anne Arndt, Sigurrós Björnsdóttir, Emilia Chinwe Brys, Lou Cocody-Valentino, Doris Kolpa, Telma Lemarchand, Denys Shantar, Seppe Vancraywinkel, Joppe Venema, Theresa Weber

Marres

HUIS VOOR
ACTUELE KUNST
DESIGN & ARCHITECTUUR

